

Statkraft Energi
Boks 200
Lilleaker 0216

Saksbehandlar, innvalstelefon
Hedda Vik Askeland, 5557 2055

Løyve etter forureiningslova til undervasssprenging/mudring og lokal deponering av utspregnede massar på djupare vatn til Statkraft Energi-Monken ved Vangnes i Vik kommune

Statsforvaltaren gir Statkraft Energi løyve til undervasssprenging/mudring av ca. 1 100 m³ massar i sjø ved gnr/bnr 97/232 i Vik kommune. Formålet med tiltaket er auka seglingsdjupne ved eksisterande kai på Monken ved Vangnes .

Løyvet er gjeve med heimel i forureiningslova § 11, jf. forureiningsforskrifta § 22-6 med vilkår etter § 16.

Vi viser til søknad datert 19. juli 2024.

Vedtak om løyve

Statsforvaltaren gjev løyve til undervasssprenging/mudring og lokal deponering av utspregnede massar på djupare vatn til Statkraft Energi. Løyvet er heimla i forureiningslova § 11 jf. forureiningsforskrifta § 22-6. Løyve er gjeve på spesifikke vilkår som er lista opp i eige vedlegg.

Vedtak om gebyr for sakshandsaming

Statsforvaltaren tar gebyr for arbeid med løyve og kontroll etter forureiningslova. På bakgrunn av Statsforvaltarens ressursbruk i saka, tek vi gebyr etter sats 6, 44 300 kroner, for handsaming av søknaden, jf. forureiningsforskrifta §§ 39-3 og 39-4.

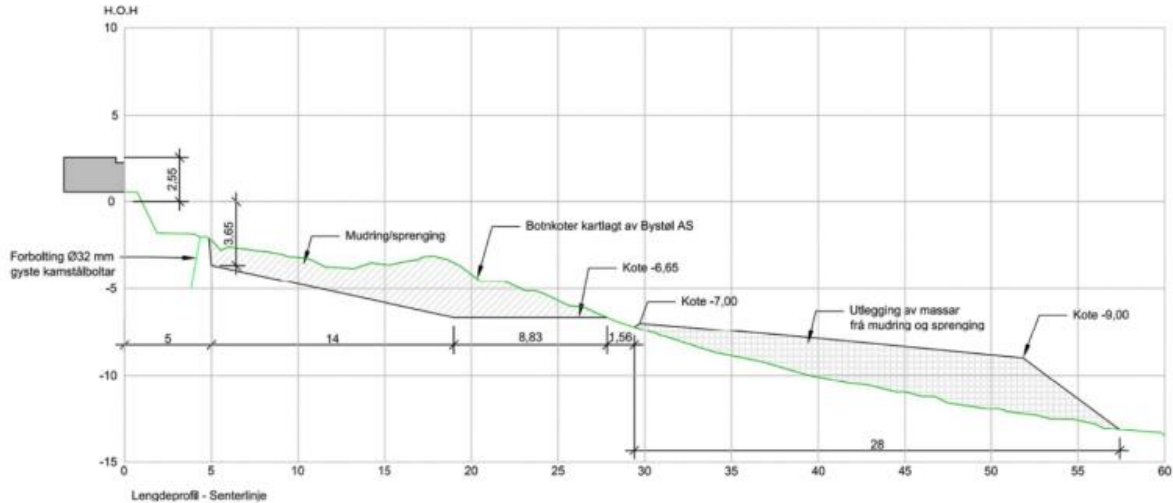
Vi varsla gebyr sats 6 med kroner 38 900 i vårt brev datert 27. juni 2024. Miljødirektoratet har auka gebyrsatsane med verknad frå 1. juli 2024 med 14 % for arbeid med løyver, derfor vert gebyret for sats 6, 44 300 kroner.

Faktura vert sendt frå Miljødirektoratet. Sjå forureiningsforskrifta kapittel 39 for å lese meir om sakshandsamingsgebyret.

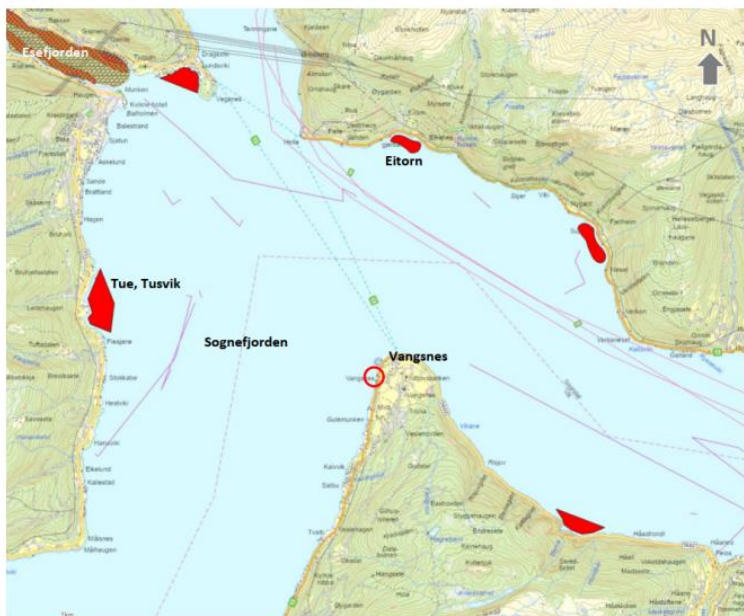
Om tiltaket

Statkraft Energi skal byggje ein ilandkjøringsrampe for å kunne ta imot ein transformator på Monken ved Vangsnes gnr./bnr. 97/232 i Vik kommune. Tiltaket krev utdjuing frå -3 til ca. -7 meter framfor kaien. Det skal mudrast/sprengast ca. 1 100 faste m³ over ca. 615 m² sjøbotn, inkludert noko sediment oppå fjellet. Desse massane skal flyttast nokre meter ut på djupare vatn og deponerast der, då utgjer massane ca. 1 680 m³ anbrakte massar over eit sjøbotnareal på ca. 1 000 m².

Figur 1 Lengdeprofil (Bystøl)

Arbeida skal utførast frå lekter – opplasting av stein med grabb. Botnsedimenta er undersøkte av Multiconsult, og det er ikkje påvist forureining av betydning. Sedimenta blir skildra som sand og grus med svært lite innhald av finstoff. Multiconsult har risikovurdert anleggsarbeida, og sidan det ikkje er registrert fiskeriinteresser eller viktige marine naturtypar i nærleiken av tiltaksområdet, vurderer Multiconsult at bortsett frå kontrollert sprenging, trengst det ikkje andre former for avbøtande tiltak.

Figur 2: Skjermdump av kart frå Fiskeridirektoratet den 11. juni 2024. Raud sirkel markerer tiltaksområdet, medan raude felt viser låssetningsplassar. I Esefjorden er det registrert gyteområde for torsk og hyse, samt fiskeplassar for passive reiskap. Det er også registrert nokre område med bruk av teiner (raude linjer) og notreiskap (rosa linjer).

Arbeida skal utførast i september til oktober 2024.

Høyring

Søknaden vart sendt på høyring til Vik kommune, Fiskeridirektoratet, Mattilsynet og Sør-Norges Fiskarlag. Frist for å gje uttale var 12. august 2024. Vi fekk følgande høyringsutsegn:

Fiskeridirektoratet (08. august 2024)

Attgjeving av uttale:

«Multiconsult har undersøkt botnsedimenta og har ikkje påvist forureining av betydning. Sedimenta består av sand og grus med lite innhald av finstoff. Multiconsult har vurdert risikoen i samband med anleggsarbeida og i og med at det ikkje er registrert fiskeriinteresser eller viktige marine naturtypar i nærleiken av tiltaksområdet, så vurderer Multiconsult at bortsett frå kontrollert sprenging så trengs det ikkje andre former for avbøtande tiltak.

Sprenging kan påverke fisk i store område rundt der det sprengast. Vi ser at det er så langt til næraste låssettingsplass og akvakulturanlegg, at vi vurderer det slik at kontrollert sprenging slik som Multiconsult beskriv det, vil vere nok til å ta vare på fiskeriinteressene. Vi vil likevel oppfordre til å ha kontakt med fiskarar som nyttar låssettingsplassane i området slik at ein kan unngå skade på fisk. Det kan for eksempel vere at fiskarar vil slepe merdar forbi området der det skal sprengast. Dersom det fiskast brisling i Sognefjorden, går dette fiske for seg om hausten.

Konklusjon

Vi vil oppfordre til å ha kontakt med fiskarar som fiskar i området for å unngå skade på fisk. Vidare vil vi også oppfordre til å følgje dei råda Multiconsult har til planlagt sprenging og eventuelt opplukking av skyteleidningar som flyt.»

Bergens Sjøfartsmuseum (23. mai 2024)

Attgjeving av uttale:

«Museet kjenn ikkje til kulturminne ved Monken kai i Vik kommune som kan bli direkte råka av det omsøkte tiltaket.

Museet har derfor ingen merknader til det planlagde arealinngrepet.

Det er likevel mogleg at det ligg kulturminne i det aktuelle området. Me gjer derfor merksam på at tiltakshavaren pliktar å gje melding til museet dersom ein under arbeid i sjøområda finn skipsvrak, keramikk eller andre marine kulturminne. Dersom kulturminne på sjøbotnen kan bli råka av tiltaket, må arbeidet under vatn straks stoppast. Verksemda må i så fall ikkje takast opp att før museet har undersøkt og eventuelt frigjeve området. Eventuelle brot på desse vilkåra vil være i strid med føresegnene i Lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminne.»

Mattilsynet (16. august 2024)

Attgjeving av uttale:

«Det går fram at søknaden at det dreier som om sprenging og utfylling av steinmassar i sjø. Utfylling skal skje frå lekter. Multiconsult har gjennomført prøvetaking av tiltaksområdet og laga ei risikovurdering. Det blir konkludert med at det ikkje er nødvendig med avbøtande tiltak for planlagt mudring og dumping då det er påvist lite finstoff og ein ikkje ventar stor spreiding av partiklar. Det står i risikovurderinga at sprenging kan vere ubehagelig for fisk og det er føreslått tiltak som fordemming av borehull for å redusere trykk frå sprenginga, intervallopptenning av ladningane og eventuelt avfyring av varselskudd før sprenging.

Indre del av Sognefjorden er ein nasjonal laksefjord noko som krev særleg merksemd og vern i sakar som dette. Det er heile fem nasjonale lakesvassdrag som renn ut i denne fjorden: Vikja, Nærøydalselva, Flåmselva, Lærdalselva og Årøyelva. Statkraft Energi AS har eit pålegg om bevaring av villaksstammen i Vikja og har eit system på plass for inntak av villaks. Vikja ligg berre 8,5 km sør for tiltaksområdet på Monken, sjå bilete under frå Fiskeridirektoratet sitt kart:

Akvakulturanlegga i fjorden ligg relativt langt unna tiltaksområdet og det er lite sannsynleg at desse vil bli påverka, men det er viktig at tiltakshaver tek omsyn til dei ville laksefiskane i området. Villaks gyter på hausten i oktober. Sjøaure har gytetid i september-oktober. Villaksen går inn fjorden og opp i elvene primært i perioden mai til august. For sjøauren i Sognefjorden ser det ut til å vere endring. Viser til kronikk i Aftenposten 29. juni i år ([Ny forskning: Sjørretten er i ferd med å bli en «fjordørret» \(aftenposten.no\)](https://www.aftenposten.no)) (aftenposten.no) der forskarar skriv at sjøauren i mindre grad vandrar ut mot havet grunna menneskeleg aktivitet som oppdrett og vasskraftutbygging, men at majoriteten av auren berre svømmer ut til midtre delar av fjorden.

Mattilsynet meiner derfor at ein i større grad må vere forsiktig og ta omsyn ved tiltak som inneber sprenging og utfylling i fjorden slik at ein i størst mogleg grad unngår påverking på villfisk. Det står ikkje noko i rapporten frå Multiconsult om at denne delen av fjorden er ein nasjonal laksefjord og at det er fleire viktige nasjonale laksevassdrag i nærleiken. Dei tiltaka som er føreslått i forhold til sprenging bør gjennomførast. Mattilsynet meiner det også bør vurderast tiltak for å hindre sprenging av partiklar frå steinstøv. Dersom tiltakshavar meiner dette er unødvendig så bør ein som eit minimum ha på plass ein form for overvaking for å legitimere at tiltak ikkje er nødvendig.

Mattilsynet ventar at dei tiltaka som er føreslått vil ha tilstrekkeleg effekt på det marine miljøet i fjorden. Utover dette har vi ikkje ytterlegare kommentarar på noverande tidspunkt.»

Rettsleg grunning for løyve

Forureiningslova

Statsforvaltaren er styresmakt etter forureiningslova. Mudring/sprenging i sjø krev løyve etter forureiningslova § 11 når tiltaket kan påverka fiskeriinteresser og marint biologisk mangfald negativt. Mudring/sprenging i sjø krev alltid løyve etter forureiningsforskrifta kapittel 22 når arbeida skjer frå skip (lekter)

Statsforvaltaren legg til grunn anbefalingar i Miljødirektoratets rettleiar M-350/2015 "Handtering av sediment" i vår vurdering av saka.

Naturmangfaldlova

Forvaltningsmåla i naturmangfaldslova §§ 4 og 5 ligg til grunn for Statsforvaltarens myndigheitsutøving. Videre skal prinsippa i §§ 8 til 12 om blant anna kunnskapsgrunnlag, føre-var-tilnærming og samla belastning leggjast til grunn som retningslinjer når Statsforvaltaren tek avgjerder som rører ved naturmangfald.

Vassforskrifta

Søknader om løyve til tiltak i sjø og vassdrag skal også vurderast etter vassforskrifta. Vassforskrifta inneheld forplikande miljømål om at myndigheitene skal sørge for at alle vassførekomstar skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innan 2027 med mindre det er gitt unntak med heimel i § 9 eller § 10.

Vår vurdering av søknaden

Statsforvaltaren vurderer at søknaden med tilhøyrande dokumentasjon er i samsvar med forureiningsforskrifta § 36-2 sine krav til innhald i søknader om løyve etter forureiningsforskrifta.

Grunngjeving for valde vilkår og krav

Undervasssprenging medfører impulsstøy med høg energi som kan gje fysiske skader og stressreaksjonar hos fisk og skaldyr. Sprenging kan bl.a. utløyse fluktnespons hos fisk på opptil fleire kilometer avstand. Det ligg nokre låssettingsplassar med nærmaste på ca. 4,6 km i avstand retning nord.

Basert på innspel frå både Mattilsynet, Fiskeridirektoratet og vår eiga vurdering legg vi til grunn at fare for forureining og negativ påverknad vert redusert til akseptabelt nivå ved å utføre tiltaka i sjø med dei avbøtande tiltaka som er omsøkt. Tiltaket er lite, maks nokre vekers arbeidstid er anslått.

Frå Fiskeridirektoratet vert det oppfordra til at tiltakshavar skal ta kontakt med fiskarar som nyttar låssettingsplassane i området, slik at ein kan unngå skade på fisk. Dette tek vi med som eit vilkår.

Vi tek med forslaget frå konsulenten om at borhola skal tettast igjen. Ei ladning i eit borehol gir om lag 10 % av trykket til ei frittliggjande ladning. Ladningane skal også detonerast i intervall, slik at berre eitt eller nokre få hol detonerer samtidig. Sprengningsarbeidet skal planleggast for å minimere påverkinga på marint naturmangfald. Før sprengning kan det vurderast å avfyre varselskot i vatnet for å skremme vekk fisk. Bruk av plastkledde tennarar eller skyteleidningar kan føre til plastforsøpling, som kan vere farleg for sjøfugl. Miljødirektoratet anbefaler bruk av elektroniske tennarar, som gir mindre plastavfall. Om flytande skyteleidningar vert brukt, må det setjast inn tiltak for å samle opp plasten.

Statsforvaltaren meiner at faren for forureining og negativ påverknad er akseptabel med dei avbøtande tiltaka som er føreslått i søknad av 19. juli 2024. Dei omsøkte tiltaka er teken inn som vilkår i løyvet, samt dei vanlege vilkåra i slike løyver.

Vurderingar etter naturmangfaldlova og vassforskrifta

I samband med utarbeiding av søknad om løyve etter forureiningslova er det henta inn informasjon om moglege forureiningskjelder i området og det er henta inn informasjon om viktige natur- og fiskeriinteresser i området frå databasar via Kystinfo.no.

Krav til kunnskapsgrunnlaget er etter vår vurdering oppfylt, jf. naturmangfaldlova § 8. Sidan vi vurderer kunnskapsgrunnlaget som tilfredsstillande, vil ikkje føre-var-prinsippet (NML § 9) kome til anvending.

Vi har teke omsyn til økosystemet og den samla belastninga (NML § 10) gjennom vurderingar som ligg til grunn for krava som er sett i vilkåra i løyvet. NML § 11 påpeiker at det er tiltakshavar som skal bære kostnadene til avbøtande tiltak. Dersom det er naudsynt med driftsstans på anlegget for å unngå uakseptabel grad av forureining som følgje av anleggsverksemda, vil denne meirkostnaden også reknast som i samsvar med NML § 11. Vi krev også at det skal nyttast dei beste moglege tekniske løysingane som ut frå ei kost/nytte-vurdering gjev best mogleg resultat for miljøet, jf. NML § 12. Elles viser vi til våre vurderingar og grunngjevingar ovanfor under punktet kalla *Grunngjeving for valde vilkår og krav*.

Miljømålet i vassforskrifta er at alle vassførekomstar skal oppnå minst god økologisk og kjemisk tilstand. Ein forverring av ein vassførekomst kan ikkje tillast dem mindre det er mogelegheit til å gje unntak, jf. vassforskrifta § 12.

I denne saken legg Statsforvaltaren til grunn at tiltaket vil gje ein midlertidig påverknad og at tilstanden i resipienten vil bli gjenoppretta når arbeidet stansar. Vi ser det derfor ikkje som sannsynleg at tiltaket vil kunne føre til at miljømåla ikkje vert nådde, eller at tilstanden til vassførekomsten blir forverra. Krava i vassforskrifta er difor ikkje til hinder for å gje løyve etter forureiningslova.

Endring og omgjerung

Vi vil påpeike at all forureining frå verksemda isolert sett er uønskt. Sjølv om utsleppa er innanfor dei fastsette grensene, pliktar verksemda å redusere utsleppa så langt som mogleg utan urimelege kostnader. Det same gjeld utslepp av komponentar det ikkje er satt grenser for gjennom særskilte

vilkår.

Verksemda er pliktig til å unngå unødvendig forureining, jf. forureiningslova § 7. Viser det seg at forureiningsforholda endrar seg, kan Statsforvaltaren med heimel i forureiningslova § 18 endre vilkåra i løyvet og setje nye vilkår, og om nødvendig trekkje løyvet tilbake. Endringar skal vere basert på skriftleg sakshandsaming og ei forsvarleg utgreiing av saka. Ein endringssøknad må difor sendast i god tid før ei eventuell endring kan gjennomførast.

At vi har gitt løyve til forureining fritar ikkje erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap som forureininga har ført til, jf. forureiningslova § 56. I tillegg til dei krava som følgjer av løyvet, pliktar verksemda å overhalde forureiningslova og produktkontrolllova med tilhøyrande forskrifter. Nokre av forskriftene er nemnde i løyvet. For informasjon om andre reglar som kan vere aktuelle for verksemda viser vi til heimesida til Miljødirektoratet, www.miljodirektoratet.no. Brot på løyvet er straffbart etter forureiningslova §§ 78 og 79.

Brot på krav som følgjer direkte av forureiningslova og produktkontrolllova med tilhøyrande forskrifter er òg straffbart.

Rett til å klage

Partane involvert i saka og andre med særleg interesse kan klage innan tre veker frå verksemda har mottatt dette brevet, jf. forvaltningslova § 28. I ein eventuell klage skal det gå klart fram kva klagen gjeld, og kva endringar ein ønskjer. Klagen bør vere grunngjeven og skal sendast til Statsforvaltaren i Vestland. Klageinstans er Miljødirektoratet.

Ein eventuell klage fører ikkje automatisk til at gjennomføringa av vedtaket blir utsett. Statsforvaltaren eller Miljødirektoratet kan etter oppmoding, eller på eige initiativ, avgjere at vedtaket ikkje skal gjennomførast før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Ei slik avgjerd kan det ikkje klagast på.

De kan også klage på vedtaket om gebyrsats, jf. forureiningsforskrifta § 41-5. Ein eventuell klage skal vere grunngitt, og han må sendast til Statsforvaltaren i Vestland innan tre veker. Ein eventuell klage fører ikkje automatisk til at vedtaket blir utsett. Verksemda må difor betale det fastsette gebyret. Dersom Miljødirektoratet godtar klagen, vil overskotsbeløpet verte refundert.

Med helsing

Magne Nesse
senioringeniør

Hedda Vik Askeland
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1

Løyvets vilkår

Kopi til:

Sør-Norges Fiskerilag
Bergens Sjøfartsmuseum
Vik kommune
Mattilsynet
Fiskeridirektoratet

Opheimsgt. 31
Postboks 383
Postboks 185 Sentrum

5750 ODDA
2381 BRUMUNDDAL
5804 BERGEN

Løyve etter forureiningslova til undervasssprenging/mudring og lokal deponering av utspregde massar på djupare vatn til Statkraft Energi- Monken ved Vangsnes i Vik kommune.

Statsforvaltaren gir Statkraft Energi løyve med heimel i forureiningslova § 11. Løyvet er gitt på grunnlag av opplysningar i søknad av 19. juli 2024 og andre opplysningar som kom fram under sakshandsaminga. Løyvet gjeld frå dags dato og fram til anleggsarbeidet er avslutta.

Dersom de ønskjer endringar utover det som er opplyst i søknaden eller under sakshandsaminga og som kan ha miljømessig betyding, må de på førehand avklare dette skriftleg med Statsforvaltaren.

Dersom heile eller vesentlege delar av løyvet ikkje er teke i bruk innan to år skal de sende melding til Statsforvaltaren om forventa oppstart, status i prosjektet med beskriving av eventuelle endringar som endrar risiko for forureining og evt. behov for endra avbøtande tiltak. Statsforvaltaren vil då vurdere behov for eventuelle endringar i løyvet og om endring av løyvet krev ny søknadsrunde.

Data om verksemda

Bedrift	Statkraft Energi AS
Postadresse	Postboks 200, Lilleaker 0214
Kommune og fylke	Vik, Vestland
Organisasjonsnummer/ eigd av	Org. Nummer 974 796 147 tilhøyrar 987 059 729

Statsforvaltaren sine referansar

Løyvenummer	Anleggsnummer	Saksnummer
2024.0706.T	4639.0048.01	2024/6657

Løyve gitt første gong: 23. august 2024	Endringsnummer:	Løyve sist endra:
Magne Nesse senioringeniør		Hedda Vik Askeland rådgjevar

Dokumentet er godkjent elektronisk

Endringslogg

Endringsnummer	Endringar av	Punkt	Endringar

Innhald

1	Rammevilkår	4
1.1	Omfang	4
1.2	Varsel om oppstart.....	4
2	Generelle vilkår.....	4
2.1	Plikt til å redusere forureining så langt som mogeleg.....	4
2.2	Plikt til førebyggjande vedlikehald	4
2.3	Tiltak ved auka forureiningsfare.....	4
2.4	Miljøriskovurdering av anleggsarbeida	4
2.5	Ansvar	5
2.6	Erstatningsansvar	5
2.7	Kulturminne i sjø	5
2.8	Sakshandsaming etter anna lovverk.....	5
3	Internkontroll, beredskapsplan og akutt forureining	5
3.1	Internkontroll	5
3.2	Beredskapsplan	6
3.3	Varsling om akutt forureining.....	6
4	Vilkår for utføring av tiltak i sjø	6
4.1	Generelt	6
4.2	Utføring av undervasssprenging	6
4.3	Samarbeid med lokalt fiskarlag	6
4.4	Aktsemd ovanfor framande organismar	6
5	Kontroll- og overvaking	7
5.1	Plan for kontroll og overvaking	7
6	Avfall	7
6.1	Generelle krav	7
6.2	Handtering av farleg avfall	7
6.3	Plast.....	8
7	Rapportering og dokumentasjon.....	8
	• Dokumentasjon av levering av eventuelt avfall.	8
8	Tilsyn.....	8

1 Rammevilkår

1.1 Omfang

Løyvet gjev vilkår for å redusere forureining og negativ påverknad til eit akseptabelt nivå frå anleggsarbeid i sjø ved gnr/bnr 97/232 i Vik kommune.

Tiltaket i sjø omfattar undervasssprenging/mudring av ca. 1 100 m³ massar over eit areal på ca. 615 m² og omplassering av desse massane på djupare vatn.

Statsforvaltaren legg til grunn at tiltaka skal gjennomførast som nemnt i søknad av 19. juli 2024 og tilleggsopplysningar i saka med mindre anna er avtala med Statsforvaltaren.

1.2 Varsel om oppstart

Statsforvaltaren skal varslast om oppstart av anleggsarbeidet seinast ei veke før anleggsarbeida startar. Det kan varslast med ein e-post til sfvlpost@statsforvalteren.no.

2 Generelle vilkår

2.1 Plikt til å redusere forureining så langt som mogeleg

All forureining frå verksemda, medrekna utslepp til luft og vatn, støy og avfall, er isolert sett uønskt. Sjølv om utsleppa vert haldne innanfor fastsette utsleppsgrenser, pliktar verksemda å redusere utsleppa sine, medrekna støy, så langt det er mogleg utan urimelege kostnader. Plikta omfattar også utslepp av komponentar som det ikkje er sett uttrykkelege grenser for gjennom vilkår i dette løyvet.

2.2 Plikt til førebyggjande vedlikehald

For å halde dei ordinære utsleppa på eit lågast mogleg nivå og for å unngå utilsikta utslepp, skal verksemda sørge for førebyggjande vedlikehald av utstyr som kan ha noko å seie for utsleppa. System og rutinar for vedlikehald av slikt utstyr skal vere dokumenterte.

2.3 Tiltak ved auka forureiningsfare

Dersom det oppstår fare for auka forureining skal verksemda så langt det er mogleg utan urimelege kostnader setje i verk tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den auka forureiningsfaren. Om nødvendig må verksemda redusere eller innstille drifta.

Tiltakshavar skal så snart som mogeleg informere Statsforvaltaren om unormale tilhøve som har eller kan føre til vesentleg auka forureining eller forureiningsfare. Akutt forureining skal i tillegg varslast i samsvar med punkt 3.3.

2.4 Miljørisikovurdering av anleggsarbeida

Dette løyvets vilkår er basert på dei miljørisikovurderingane som er utført i samband med søknad om løyve etter forureiningslova og dei forslag til avbøtande tiltak som er omsøkte for å redusere fare for forureining til eit akseptabelt nivå.

Verksemda plikter å ha oversikt over alle aktivitetar og forhold som kan føre til forureining og kunne gjere greie for risiko. Ved endra forhold skal miljørisikovurderinga oppdaterast. Resultata skal vurderast opp mot akseptabel miljørisiko.

Med utgangspunkt i risikovurderinga skal verksemda iverksette risikoreduserande tiltak. Både sannsyn- og konsekvensreduserande tiltak skal vurderast. Tiltakshavar skal ha ein oppdatert plan over risikoreduserande tiltak, og sikre at tiltak herifrå vert innarbeida og gjennomført.

2.5 Ansvar

Tiltakshavar er ansvarleg for å sikre og dokumentere at vilkåra i dette løyvet vert stetta. Tiltakshavar pliktar å ha oversikt over alle aktivitetar som kan medføre forureining og kunne gjere greie for risikoforhold. Tiltakshavar pliktar vidare å orientere vedkommande som skal gjennomføre tiltaka om de vilkår som gjelder, samt de restriksjonar som er lagt på arbeidet.

2.6 Erstatningsansvar

Sjølv om løyve er gitt, pliktar den som forårsakar forureining eller annan type skade å svare for erstatning som måtte følge av alminnelege erstatningsreglar.

2.7 Kulturminne i sjø

Stiftelsen Bergens Sjøfartsmuseum gjer merksam på at tiltakshavar pliktar å gje melding til museet (marinarkeologi@museumvest.no) dersom ein under arbeid i sjøområda finn skipsvrak, keramikk eller andre marine kulturminne. Dersom kulturminne på sjøbotnen kan bli råka av tiltaket, må arbeidet under vatn straks stoppast. Tiltakshavar må i så fall ikkje starte opp att før museet har undersøkt og eventuelt frigjeve området. Eventuelle brot på desse vilkåra vil være i strid med føresegnene i Lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminne.

2.8 Sakshandsaming etter anna lovverk

Dette løyvet frittek ikkje for handsaming etter anna lovverk som er relevant i saka, til dømes hamne- og farvasslova og plan- og bygningslova.

3 Internkontroll, beredskapsplan og akutt forureining

3.1 Internkontroll

Tiltakshavar pliktar å etablere internkontroll for sin verksemd i medhald til internkontrollforskrifta¹. Internkontrollen skal blant anna sikre og dokumentere at tiltakshavar stettar krava i dette løyvet, forureiningslova, produktkontrollova² og andre relevante forskrifter til desse lovene. Tiltakshavar plikter å halde internkontrollen oppdatert.

Når ein tiltakshavar som oppdragsgivar engasjerer oppdragstakar (entreprenør eller liknande) til å utføre oppgåver på tiltakshavars anlegg, skal oppdragsgivar sørge for at oppdragstakar er kjent med og har internkontrollsystem i tråd med løyvets vilkår.

Tiltakshavar plikter alltid å ha oversikt over alle aktivitetar og forhold som kan føre til forureining og kunne gjere greie for risiko. På basis av miljørisikoanalyse skal tiltakshavar sette i verk miljørisikoreduserande tiltak.

¹ Systematisk helse -, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr 1127 (internkontrollforskriften)

² Produktkontrollova av 11.06.1979 nr 79

3.2 Beredskapsplan

Den ansvarlege skal sørge for å ha en nødvendig beredskap for å hindre, oppdage, stanse, fjerne og avgrense påverknad av akutt forureining for si verksemd, jf. forureiningslova § 40. Beredskap skal stå i et rimeleg forhold til sannsyn for akutt forureining og omfanget av skadane og ulempene som kan inntreffe. Beredskapsplikta inkluderer også utstyr og kompetanse til å fjerne og avgrense verknaden av forureininga.

Tiltakshavar skal utarbeide beredskapsplan for tiltaket. Ved endra forhold skal beredskapsplanen oppdaterast. Beredskapsplanen skal være tilgjengeleg og kjent for dei som utfører arbeid der akutte hendingar i flg. planen, kan oppstå.

3.3 Varsling om akutt forureining

Ved akutt forureining eller fare for akutt forureining som følge av tiltaket, skal den ansvarlege straks varsle på telefon 110, etter Forskrift om varsling av akutt forureining eller fare for akutt forureining fastsett av Miljøverndepartementet 9. juli 1992. Statsforvaltaren skal også varslast.

4 Vilkår for utføring av tiltak i sjø

4.1 Generelt

Tiltaka i sjø skal utførast på ein måte som minimerer undervassstøy, spreiding av partiklar og plast. Det skal være rutinar for visuell observasjon av partikkel- og plastspreiding og for oppsamling av eventuelle skyteleidningar. Dersom det oppstår utilsikta forureiningssituasjonar skal arbeidet stanses og korrigerande tiltak gjennomførast.

4.2 Utføring av undervasssprenging

Sprenginga skal utførast som "kontrollert sprengning" med følgjande tiltak:

- Fordemming av borehola
- Ladningane skal detonere i intervall, slik at berre eitt eller nokre få hol i ei sprengningssalve detonerer samtidig. Sprengningsarbeidet skal planleggast for å minimere påverknaden på marint naturmangfald.
- Før sprengning av salver kan det vurderast å avfyre varselskot i vatnet for å skremme vekk fisk frå sprengningsområdet.

4.3 Samarbeid med lokalt fiskarlag

Dialog med lokalt fiskarlag/Norges sildesalgslag for å sikre at det ikkje er låssatt fisk på tidspunktet for sprenging.

4.4 Aktsemd ovanfor framande organismar

Den framande arten havnespy/japansk sjøpung (*Didemnum vexillum*) er allereie etablert fleire stader i landet. Dette er ein framand og uønskt art som formerer seg raskt og fører til store problem for marine miljø og næringar. Arten veks mellom anna på skrog, fortøyingar, brygger og anna som finst i sjøen. Vestland fylke har gjennom dei siste åra registrert ein auke i observasjonar av havnespy. Havnespy er blant anna påvist ved kaier i Måløy, Florø, Gulen, Bergen, Askøy og Øygarden. Arten spreier seg via skipsfart, særleg inne i dei største hamnene som har vitjing av utanlandske skip.

Arten kan òg spreie seg til mindre hamner via småbåtar eller festa til tauverk, blåser og andre flyteobjekt i sjøen.

Statsforvaltaren minner om aktsomheitsplikta i høve til forskrift om framande organismar § 18. Der står det at den som set i verk tiltak som kan føre til utilsikta spreining av framande organismar i miljøet, skal opptre aktsamt for å hindre at aktiviteten får uheldige følgjer for det biologiske mangfaldet. Tiltakshavar skal ha kunnskap om risikoen aktiviteten inneber, kunnskap til å treffe førebyggjande tiltak og kunnskap til å raskt oppdage utilsikta spreining av framande organismar. Mistanke om funn av havnespy [må meldast inn](#) og verifiserast av marinbiologisk kompetanse. Dersom havnespy blir stadfesta, [skal observasjonen rapporterast til Artsdatabanken](#), og det må setjast i verk tiltak for å unngå vidare spreining. Slike tiltak skal skje i samsvar med [retteiing gitt av Sjøfartsdirektoratet](#).

5 Kontroll- og overvaking

5.1 Plan for kontroll og overvaking

Det skal utarbeidast ein kontroll- og overvaksingsplan for tiltaket. Planen må ha tilstrekkeleg omfang til å avdekke spreining av forureining frå tiltaket, medrekna kontroll med spreining av partiklar og plast. Kontroll- og overvaksingsplanen skal avdekke eventuelle negative påverknader på naturmiljøet frå anleggsarbeidet.

Kontroll- og overvaksingsplanen skal sikre at vilkåra i løyvet vert stetta, og planen skal utarbeidast i tråd med tilrådingane gitt i Miljødirektoratet si rettleiar for handtering av sediment M-350/2015. Måleutstyr, metodar, gjennomføring og analysar skal følgje norsk standard.

6 Avfall

6.1 Generelle krav

Verksemnda pliktar så langt det er mogleg utan urimelege kostnader eller ulemper å unngå at det blir danna avfall som følgje av tiltaka. Særleg skal innhald av skadelege stoff i avfallet avgrensast mest mogeleg. Kystverket pliktar å sjå til at all handtering av avfall, under dette gjenvinning, blir utført i samsvar med gjeldande regler fastsett i eller i medhald av forureiningslova og avfallsforskrifta.

6.2 Handtering av farleg avfall

Verksemnda skal handtere farleg avfall i tråd med avfallsforskrifta kapittel 11 om farleg avfall.

Farleg avfall som blir lagra i påvente av levering/henting skal lagrast slik måte at det ikkje fører til avrenning til grunn, overflatevatn eller avløpsnett. Lagra farleg avfall skal være merka og skal ikkje blandast saman med anna avfall. Lagring skal skje i tett container eller under tak på fast dekke. Lageret skal være sikra mot uvedkommande.

Farleg avfall skal leverast vidare til godkjend mottak eller behandlingsanlegg minst ein gang per år. Farleg avfall skal deklarerast på www.avfallsdeklarering.no.

6.3 Plast

Det skal gjerast tiltak for å avgrense tilførsel av plast til naturen. Det skal gjennomførast opprydding av plast og annet avfall undervegs og i etterkant av tiltaket ved tiltaksområdet og nærliggande områder. Rutinar for dette skal føreligge skriftleg. Oppsamling av eventuelt avfall i sjøen skal loggførast. Rutinar for overvaking og oppsamling av avfall i sjøen skal inngå i overvakingssplanen. Oppsamla avfall skal leverast til lovleg avfallsmottak.

Miljødirektoratet sitt faktaark³ M-1085 | 2018 kan nyttast som ein rettleier.

7 Rapportering og dokumentasjon

Det skal sendast inn sluttrapport frå arbeida innan 8 veker etter at anleggsarbeida er avslutta. Rapporten skal oppsummera anleggsarbeida, og skal innehalde:

- Skildring av gjennomføringa av tiltaka
- Oversikt over uønskte hendingar, merknader og ei skildring av eventuelle avbøtande tiltak som er gjennomførte for å hindra uheldig påverknad på omgjevnadene.
- Dokumentasjon av levering av eventuelt avfall.

8 Tilsyn

Verksemda pliktar å la representantar for Statsforvaltaren eller andre som har styresmakt, føre tilsyn med verksemda til ei kvar tid.

³ Problemer med plast i sjø ved utfylling av sprengstein i sjø. Miljødirektoratet M-1085/2018